

โลกยุคหน้าเป็นโลกแห่งการเรียนรู้เทคโนโลยี ซอฟต์แวร์ กระจาดดำ โยนทิ้งไปเสียแล้ว เพราะยุคปัจจุบันต้องใช้คอมพิวเตอร์แทน เพื่อย่อโลกทั้งใบให้มาเรียนรู้อยู่หน้าบ้าน

สัมภาษณ์พิเศษ

คุณชาญศักดิ์ เหลืองไตรรัตน์
หัวหน้ากลุ่มเทคโนโลยีและเครือข่าย กระทรวงศึกษาธิการ

“

เมื่อโครงการดีๆ อย่าง
สคูลเน็ต (SchoolNet:
โครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย)
จำต้องย้ายจากอ้อมอกแม่คนเก่า (เนคเทค:
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ)
ไปสู่แม่คนใหม่ (กระทรวงศึกษาธิการ)
จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง
ต้องไปคุยกับคนที่รับผิดชอบด้านนี้โดยตรง

”

ชาญศักดิ์ เหลืองไตรรัตน์ หัวหน้ากลุ่มเทคโนโลยีและเครือข่าย และนักวิชาการคอมพิวเตอร์ ระดับ 8 วช. (วิชาการ) ประจำกระทรวงศึกษาธิการได้เล่าให้ฟังว่า เมื่อทางกระทรวงเสมาได้รับมรดกที่ต้องดูแลโครงการนี้ต่อก็ได้เดินตามรอยเนคเทคก่อน โดยคงรูปแบบเดิมเป็นโรงเรียนต้นแบบ (prototype) มีการใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อให้เด็กๆ ได้ใช้เพื่อความรู้

“แต่เรามีการเปลี่ยนแปลงพลิกเคสันเพื่อให้เพิ่มวิธีการเรียนมากขึ้น อย่างเรื่องการเรียนการสอนที่เนคเทคทำ เราอาจเพิ่มเนื้อหาบ้างทำให้จากอำเภอทยสามารถดูการเรียนการสอนได้เช่นเดียวกับกรุงเทพฯ หรือบางครั้งอาจได้รับความรู้จากโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยหาครูที่มีชื่อเสียงสอนเนื้อหาผ่านเว็บไซต์ (website)”

ชาญศักดิ์ยังเล่าต่อไปอีกว่า จากเดิมที่มี การเปลี่ยนแปลงการสอนแค่นี้อาเพียงอย่าง เดียว ก็มีวิธีการสอนใหม่ๆ พุดง่ายๆ ว่าทำให้ วิธีการถ่ายทอดด้านการเรียนรู้ให้เด็กๆ ได้เข้าใจ ง่ายขึ้น

นอกจากนี้ยังมีการจ้างทีมนักวิจัยเพื่อ วิจัยว่าโครงการสคูลเน็ตใหม่ที่เข้ามาสู่อ้อม ออกของกระทรวงศึกษาฯ นี้จะมีผลอย่างไรบ้าง ควรจะปรับปรุงอะไรเพิ่มบ้าง หรือมีผลกระทบ ใดๆบ้าง เพื่อเอาผลการวิจัยมาพัฒนา มา พัฒนาตัดแปลง ซึ่งตอนนี้ยังสรุปไม่ได้ เพราะ โครงการวิจัยยังไม่เสร็จ

ซึ่งโครงการแบบนี้ในต่างประเทศดำ- เนินการมานานหลายปีแล้ว สิ่งๆที่เหมือนกันก็ คือ เรื่องการเรียนการสอนด้านเนื้อหา แต่ ต่างกันที่ระบบการจัดการในเมืองนอกการต่อ อินเทอร์เน็ตเข้าไปในโรงเรียน ผู้ดูแลโครงการ สคูลเน็ตจะไม่ได้เข้าไปจัดการเรื่องสาธารณูป- โภค

“เมื่อโครงการสคูลเน็ตย้ายเข้ามาอยู่ใน ระบบของกระทรวงศึกษาธิการ เราพยายาม ทำให้ทุกอย่างง่าย โดยการที่กระทรวงมีหน้าที่ จัดการจ่ายค่าบริการต่างๆ ให้ แล้วให้การเชื่อม ต่ออินเทอร์เน็ตใช้บริการผ่านองค์การโทรศัพท์ แทน โดยโทรฯ เข้ามาที่เบอร์ 1224 จากเดิม ที่โทรเข้าเบอร์ 1509 ทำให้หมุนง่ายเข้า ถ้า หมุนเข้าไม่ได้ องค์การต้องรับผิดชอบ เพราะ เราเสียค่าบริการให้เขาดูแลระบบ”

ชาญศักดิ์ยังเล่าเสริมต่อไปอีกว่า เพราะ ว่าองค์การโทรศัพท์มีเจ้าหน้าที่ดูแลและแก้ไข ปัญหาได้อย่างทันท่วงที ซึ่งกระทรวงศึกษา เหม่าจ่ายค่าดูแลให้โรงเรียนละ 750 บาทต่อ เดือน แต่เดิมนั้นเวลาหมุนเข้าศูนย์สคูลเน็ตต้อง เสียครั้งละ 3 บาท โรงเรียนต้องออกเอง ตาม จำนวนครั้ง

“บางครั้งหมุนแล้วหลุด เดือนหนึ่งตก 900 บาท แถมยังหงุดหงิดไม่ได้ตั้งใจ และ

รู้จักหน่วยงานกระทรวงศึกษาแบบใหม่

เข่าว่ากันว่า โลกยุคหน้าเป็นโลกแห่งการเรียนรู้เทคโนโลยี ซอฟต์แวร์ กระจาดดำ โยนทิ้งไปเสียแล้ว เพราะยุค บัจจุบันต้องใช้คอมพิวเตอร์แทน เพื่อย่อโลกทั้งใบให้มาเรียนรู้อยู่หน้าบ้าน โรงเรียนก็ต้องปรับตัวเช่นกันเพื่อไม่ให้เด็กๆ เกิดการเบื่อหน่าย

กระทรวงศึกษาธิการที่แสนจะ ‘อนุรักษ์นิยม’ ยังต้องเปลี่ยนตัวเพื่อให้ทันสมัยเช่นกัน โดยมีหน่วยงานที่ รับผิดชอบโครงการโดยตรงนี้ คือ ศูนย์สารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวง โดยมีผู้ได้บังคับบัญชาถึง 4 กลุ่มคือ

1. กลุ่มนโยบายและแผนดูแลในส่วนการอบรมบุคลากรให้ทันสมัยทันสมัยใช้เทคโนโลยีเป็น
 2. กลุ่มเทคโนโลยีและเครือข่าย จะดูแลด้านเครือข่ายและด้านฮาร์ดแวร์ ไม่ว่าจะเป็นหน้าจอคอมพิวเตอร์ พริ้นเตอร์ซีพียูไม่มีทางลดทอนสายตากลุ่มนี้ไปได้
 3. กลุ่มที่คู่ปากทอ้งไ่กันกับกลุ่มฮาร์ดแวร์ก็คือ กลุ่มพัฒนาระบบดูแลเรื่องซอฟต์แวร์โดยเฉพาะทั้งโปรแกรม ลิขสิทธิ์ที่ต้องจัดซื้อโปรแกรมการใช้งานต่างๆ อาทิ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือรู้จักกันในนาม CAI ซอฟต์แวร์ฐานข้อมูลกลางฐานข้อมูลพัฒนาบุคลากร ด้านสถิติข้อมูล ซึ่งใช้ในฝ่ายธุรการและงาน ออฟฟิศเป็นส่วนใหญ่
 4. กลุ่มสารสนเทศดูแลด้านข้อมูลต่างๆ ของแต่ละโรงเรียน หรือแต่ละหน่วยงาน
- ทั้งหมด 4 กลุ่มนี้ คือมันสมองและหัวใจของโครงการสคูลเน็ตนั่นเอง

เปลืองๆ ค่าใช้จ่ายสูงขึ้นอีก ผู้เหมาจ่ายดีกว่าทำให้
ประหยัดค้ค่าใช้จ่ายได้ง่าย องค์การโทรศัพท์ยัง
จัดหาอุปกรณ์ และสายโทรศัพท์ให้ด้วยทางกระ-
ทรวงจึงจัดให้มากที่สุดโรงเรียนละ 2 สาย”

เรียกว่าพอเพียงกับการใช้งานอินเทอร์เน็ต
แต่ถ้าอุปกรณ์ดีมาก แต่คนใช้อุปกรณ์ไม่ได้โครงการ
นี้คงไร้ประโยชน์แน่ๆ ทางกระทรวงศึกษา จึงหา
ทางแก้ไขโดยการ “อบรมแบบแม่ไก่” ให้แม่ไก่ซึ่ง
เป็นแม่พิมพ์ของชาติไปบอกต่อ เพื่อลูกเจี๊ยบเหล่านี้
จะได้ไปสอนลูกหลานให้เป็นเยาวชนที่ดีของ
ประเทศต่อไป

“ทางกระทรวงของเรามีหน้าที่หาคนมา
เรียนรู้ทรัพยากรเพิ่มโดยเป็นโครงการครูแกน นำ
พร้อมกับการเพิ่มเนื้อหามากขึ้น เรียกว่าตัวเข้มจริงๆ
เป็นครูนำร่อง เป็นครูที่เลี้ยงที่จะไปช่วยโรงเรียน
ต่างๆ ได้มากขึ้น พร้อมกันนี้ยังจะเป็นที่ปรึกษา
ให้แก่โรงเรียนต่างๆ ได้ด้วย”

เป็นการกระจายความรู้จริงๆ โดยใช้คอม-
พิวเตอร์แบบได้ประโยชน์สูงสุด

หัวหน้ากลุ่มเทคโนโลยีและเครือข่ายยังยก-
ตัวอย่าง อีกว่า เช่น การอบรมเรื่องการเขียนเว็บไซต์
ปกติต้องเรียกครูมาอบรมจากทั่วประเทศ ถ้าใช้
โครงการสคูเน็ทนี้ก็จะเรียกครูจากภาคต่างๆ มา
5 คน จากนั้นครูทั้ง 5 คนนี้ก็จะกลับไปอบรมครู
คนอื่นๆ อีก

ฟังๆ ดูเหมือนโครงการนี้จะเกี่ยวกับอินเทอร์-
เน็ตเท่านั้น แต่แท้จริงแล้วไม่ใช่ เพราะยังเน้นไป
ในเรื่องพื้นฐานความรู้ด้านต่างๆ อีกด้วย โดย
โรงเรียนจะต้องพัฒนาการเรียนการสอนในเรื่อง
พื้นฐานของวิชาต่างๆ จากประถมถึงมัธยมให้ใช้
เทคโนโลยี ประยุกต์ให้เข้ากับการเรียนรู้ได้ นั่นคือ
จุดประสงค์หลักของโครงการนี้

แต่เหมือนโอกาสของสคูเน็ทจะอยู่แค่โรง
เรียนที่มีพื้นฐานพร้อมเท่านั้น หัวหน้ากลุ่มเทคโนโลยีและเครือข่ายรีบปฏิเสธทันทีว่า

“ไม่จริง เดิมเนคเทคทำโรงเรียนนำร่องเพียง
5 พันโรงเรียนเท่านั้น แต่เมื่อกระทรวงศึกษาเข้ามาดูแล
เราต้องรับผิดชอบทั้งระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา
โรงเรียนพื้นฐานทั้งประถมและมัธยมซึ่งต้องทำถึง 4
หมื่นโรงเรียนที่สำคัญ สคูเน็ทจะเป็นโครงการหนึ่งที่อยู่
ภายใต้เครือข่าย “EdNet (โครงการเครือข่ายการ
ศึกษาแห่งชาติ)” นั่นเอง แม้แต่บางที่ที่สายโทรศัพท์
เข้าไปไม่ถึง เราก็เอาจานดาวเทียมเข้าไปช่วย เพื่อให้
เกิดการเรียนรู้ได้สูงสุดจริงๆ”

เรียกว่าการเรียนรู้แบบไร้พรมแดนจริงๆ
จะอยู่ที่ไหนในดินแดนอารยธรรมแห่งลุ่มน้ำเจ้า
พระยา ก็สามารถรับการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายได้
เป็นอย่างดี

ถ้าโครงการ是这样นี้ ในอนาคตจะมีโรงเรียน
เพิ่มอีกหรือไม่ขามูคักดีแล้วว้า

“เราจะพยายามให้ทุกโรงเรียนในเมืองไทย
มีอินเทอร์เน็ตใช้ มีการเรียนรู้ต่างวัฒนธรรมด้วย
อย่างตอนนี้เราทำได้เพียง 200 โรงเรียนเท่านั้น
แต่เราตั้งเป้าว่าจะให้ได้ถึง 7,500 โรงเรียน โดยในปี
2545 เรานั่นโรงเรียนในสังกัดอาชีวศึกษา ปี 2546
โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญ ส่วนปี 2547 สังกัด
สพช. (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ) รวมไปถึงโรงเรียนในสังกัด กศน. (การ
ศึกษานอกโรงเรียน) กรมพลศึกษามหามกุฎราช-
วิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณด้วย ซึ่งทางกระทรวง
ศึกษาธิการก็จะพยายามทำให้ทัน”

“แม้ว่าโครงการนี้จะยังไม่สมบูรณ์ พร้อมเต็มร้อย
กระทรวงศึกษาเราก็
จะเร่งดำเนินการให้
เร็วที่สุด
เพื่อให้เด็กไทยพร้อม
ก้าวเข้าสู่เวทีโลก”

เรียกว่า ถ้าได้ชื่อว่า “โรงเรียน” แล้วละก็ จะเป็นโรงเรียน พระสงฆ์หรือ
ฆราวาสโครงการนี้ จะตามไปให้บริการแบบรวดเร็วทันใจทีเดียว

แต่ ณ เวลานี้ ยังไม่รวมของโรงเรียนเอกชน โรงเรียนสังกัดของ
กทม.สังกัดมหาดไทย โดยเมื่อโครงการนี้เสร็จสิ้นในปี 2547 แล้วก็จะ
ศึกษาความเป็นไปได้โดยอาจจะให้เอกชนออกค่าเดินสายโทรศัพท์ค่าอุปกรณ์
ค่าเชื่อมในประเทศให้จ่ายเอง ส่วนค่าใช้จ่ายเชื่อมสัญญาณกับต่างประเทศ
กระทรวงศึกษาจะออกให้

“แม้ว่าโครงการนี้จะยังไม่สมบูรณ์พร้อมเต็มร้อย กระทรวงศึกษา
เราก็จะเร่งดำเนินการให้เร็วที่สุด เพื่อให้เด็กไทยพร้อมก้าวเข้าสู่เวทีโลกเป็น
การเปิดโอกาสทางการศึกษา รวมไปถึงด้านเนื้อหาที่คนอยู่ในโลกใบนี้
ต้องอัปเดตตัวเอง ซึ่งถือว่า ‘เนคเทค’ ได้นำร่องไว้เป็นอย่างดีแล้ว เราเพียง
มาจัดการให้เข้ารูปเข้ารอยและเพิ่มในส่วนเนื้อหาที่กระทรวงของเรามีความ
เชี่ยวชาญให้มากขึ้น”

นั่นคือ โครงการ “สกุลเน็ต” แห่งยุคมิลลениยม โรงเรียนใหม่ที่มา
แรงแซงโค้งเข้ากับโลกยุคไซเบอร์อย่างแท้จริง

จำนวนโรงเรียนในโครงการฯ

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ ในแต่ละปีเพิ่มขึ้น โดยสามารถคาดการณ์ได้ แบ่งเป็นโรงเรียน
ที่ใช้อินเทอร์เน็ต 2 ประเภท ที่มีคอมพิวเตอร์มากกว่า 80 เครื่องขึ้นไป เป็นโรงเรียนประเภท Leased
Line เช่าสายเน็ตเวิร์กเอง ส่วนโรงเรียนที่มีคอมพิวเตอร์น้อยกว่า 80 เครื่องจะเป็นโรงเรียนประเภท
Dial - Up ใช้การหมุนโทรศัพท์เอง ขอให้แค้มป์สายโทรศัพท์เท่านั้น

ปี 2545 โรงเรียนประเภท Leased Line 1,060 โรงเรียน ประเภท Dial - Up 7,549 โรงเรียน

ปี 2546 โรงเรียนประเภท Leased Line 693 โรงเรียน ประเภท Dial - Up 13,464 โรงเรียน

ปี 2547 โรงเรียนประเภท Leased Line 722 โรงเรียน ประเภท Dial - Up 13,128 โรงเรียน